

Wystąpienie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 6 stycznia 2006 r. o ocenę prawną legalności powierzania przez burmistrza, podmiotom prywatnym, w drodze umowy, uprawnień do wykonywania czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego (używania urządzeń samoczynnie rejestrujących przekroczenie dozwolonej prędkości) oraz czynności mających na celu sporządzenie dokumentacji związanej z nakładaniem grzywien w drodze mandatu karnego, na kierowców popełniających wykroczenia polegające na przekroczeniu dozwolonej prędkości.

Warszawa, dnia 6 stycznia 2006 r.

GGI-024-1/06

Szanowny Pan
Prof. dr hab. Andrzej Zoll
Rzecznik Praw Obywatelskich

Zwracam się do Pana Profesora z uprzejmą prośbą o ocenę prawną legalności powierzania przez burmistrza, podmiotom prywatnym, w drodze umowy, uprawnień do wykonywania czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego (używania urządzeń samoczynnie rejestrujących przekroczenie dozwolonej prędkości) oraz czynności mających na celu sporządzenie dokumentacji związanej z nakładaniem grzywien w drodze mandatu karnego, na kierowców popełniających wykroczenia polegające na przekroczeniu dozwolonej prędkości.

W toku postępowania rejestracyjnego prowadzonego przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, dotyczącego zbioru danych o nazwie „Rejestr osób, którym wystawiono mandat karny zaoczny”, zgłoszonego do rejestracji przez Gminę X, okazało się, że burmistrz w imieniu gminy zawarł umowy z prywatnym przedsiębiorcą, na podstawie których przedsiębiorca świadczy gminie „usługi polegające na obsłudze technicznej urządzenia rejestrującego wykroczenia związane z przekroczeniem dozwolonej prędkości”. Zgodnie z oświadczeniem burmistrza Gminy X, po otrzymaniu informacji o numerach rejestracyjnych pojazdów, którymi przekroczone dozwoloną prędkość, „upoważniony pracownik Urzędu Miejskiego” występuje do centralnej ewidencji pojazdów o udostępnienie danych osobowych właściciela pojazdu. Pozyskane w ten sposób dane osobowe przekazywane są do przedsiębiorcy obsługującego urządzenie rejestrujące wykroczenia związane z przekroczeniem dozwolonej prędkości, w celu przygotowania dokumentacji pozwalającej na wystawienie mandatu karnego lub dokumentacji stanowiącej podstawę do

wystąpienia do sądu z wnioskiem o ukaranie kierowcy za popełnienie wykroczenia drogowego.

Opisana powyżej praktyka, zdaniem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, budzi wątpliwości co do jej legalności.

Nawet bowiem gdyby nie kwestionować – z punktu widzenia zakresu upoważnienia ustawowego zawartego w art.131 ust.1 Prawa o ruchu drogowym - kompetencji strażników straży gminnych (miejskich) do kontroli dozwolonej prędkości w odniesieniu do kierujących pojazdami, co było jednak przedmiotem sygnalizacji Pana Profesora jako Rzecznika Praw Obywatelskich do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, to zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz. U. z 2003 r. Nr 14, poz. 144, z późn. zm.), czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego wykonywać mogą strażnicy straży gminnych (miejskich). Na podstawie § 17 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 2004 r. w sprawie zakresu i sposobu wykonywania przez strażników gminnych (miejskich) niektórych czynności (Dz. U. z 2004 r. Nr 247, poz. 2473), strażnik ma prawo do obserwowania i rejestrowania, przy użyciu środków technicznych, obrazu zdarzeń w miejscach publicznych w celu utrwalenia dowodów przestępstwa i wykroczenia oraz jest zobowiązany do dokumentowania określonych informacji z przebiegu tych czynności.

Także prawo nakładania grzywien w drodze mandatu karnego może być przyznane – w świetle § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. z 2003 r. Nr 208, poz. 2026) - strażnikom. Rozporządzenie mówi, iż upoważnienie do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego wydaje strażnikom, na imienny wniosek komendanta straży gminnej, właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Jak wynika z powołanych wyżej przepisów, brak podstaw prawnych, aby uprawnienia z zakresu kontroli ruchu drogowego oraz związane z postępowaniem mandatowym w postaci przygotowania stosownych dokumentów (z którymi, w sposób oczywisty, łączy się prawo do przetwarzania danych osobowych), przysługujące podmiotom publicznym, mogły być wykonywane przez prywatne podmioty. Niepokój budzi także fakt, iż umowy, na podstawie których powierza się prywatnej firmie wykonywanie zadań, zawierane są przez burmistrzów, którzy w ten sposób powierzają wykonywanie nie należących do nich kompetencji. Tymczasem w Gminie X, a także w innych gminach, wykonywanie takich właśnie zadań zleca się, w drodze umowy, prywatnym firmom.

Sygnalizując problem, uprzejmie proszę o wyrażenie opinii, czy podziela Pan Profesor pogląd iż brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do takiej prywatyzacji zadań publicznych, o jakim mowa w piśmie. Opinia Pana Profesora będzie niezwykle istotna przy

podejmowaniu dalszych działań nie tylko w prowadzonej sprawie, ale także w innych, które mogą się pojawić w związku z informacjami prasowymi wskazującymi na to, iż opisany sposób wykonywania zadań publicznych nie ma charakteru jednostkowego.